

A: sundhed

Professor: Colorados hashsalg har ikke medført stigende forbrug blandt unge

11. november 2016 kl. 1:00 | 5 kommentarer

[Foto: Nils Meilvang/scanpix]

DEBAT: Hvis vi i Danmark skal indføre statskontrolleret hashsalg, giver det god mening at undersøge, hvilke erfaringer de har gjort sig i udlandet. Kriminolog Flemming Balvig redegør for virkningerne af legaliseringen i den amerikanske stat Colorado.

Af Flemming Balvig

Professor i kriminologi, KU

Det er ikke så ligetil at bruge andre landes erfaringer, men det er dog bedre end bare at gætte eller begrunde sine standpunkter med, hvad man føler inderst inde.

Vi har snart længe kunnet skæve til af- og nedkriminaliseringerne i især Holland og Portugal – og det er svært at se, at erfaringerne skulle kunne tale imod det.

Det er naturligvis endnu mere interessant, hvordan det er gået, hvor man har anvendt 'hele pakken', og altså er overgået til en egentlig reguleret legalisering af cannabis til rekreativt forbrug, således som tilfældet er i en række amerikanske stater og i Uruguay.

Colorado anvender hele pakken

Den første var Colorado. Her trådte den regulerede retlige regulering af cannabis i kraft for

næsten tre år siden. Visse forudsætninger er særligt vigtige for at bedømme situationen.

For det første var forbruget af cannabis særdeles udbredt inden ændringen – og stigende. For det andet var Colorado også en af de første stater, der 'frigav' cannabis til medicinsk brug, og dette har i stigende grad været håndteret meget liberalt, og betydelige mængder af den medicinske cannabis er utvivlsomt flydt ud i samfundet til rekreativt forbrug.

For det tredje har USA som føderal stat underskrevet de internationale narkotikakonventioner, men det har Colorado som stat ikke, og er derved ikke bundet af disse [på de ikke-føderale områder].

For det fjerde blev den regulerede legalisering 'tvunget' igennem af folket, ved en folkeafstemning i 2012. Stort set hele det politiske system med guvernøren i spidsen var imod. Og ligeså sundhedsmyndighederne og politiet.

For det femte var det dominerende argument for en reguleret legalisering af økonomisk art. Man mente, at de penge, der kunne tjenes på produktion og distribution af cannabis, skulle lande i pæne, almindelige borgeres lommer – og i fællesskabets til brug for 'gode' formål som skolebyggeri og lignende. I stedet for i mafiaens eller andre kriminelle organisationers lommer.

For det femte er Colorado omgivet af hele fem stater med ubevogtede grænser, stater som ikke har gennemført nogen form for reguleret legalisering.

For det sjette er Colorado en stat, der befolkningsmæssigt har nogenlunde samme størrelse som Danmark, så det gør det nemt at sammenligne.

Gennemskuelige reguleringer

Det system, man har indført for retlig regulering af cannabis, er ret enkelt og gennemskueligt. Grundstenen er, at man af staten skal have en licens for at kunne producere eller distribuere – i stil med hvad tilfældet er for en række andre stoffer, der kan være skadelige.

Man skal have en blank straffeattest. Man må love, at virksomheden er diskret ved for eksempel ikke at have udstillingsvinduer ud til gaden. Og at virksomheden er godt beskyttet, hvilket betyder, at man ikke videregiver eller sælger til mindreårige (under 21 år) eller reklamerer i medier eller ved programmer, som mange børn og unge benytter sig af.

Der er konkrete grænser, men i realiteten kan enhver – hvad enten man bor i Colorado eller ej, eller for den sags skyld i USA eller ej – producere (uden for andres synsvidde, ikke i nærheden af skoler mv.), købe og besidde, hvad man måtte ønske til eget forbrug – så længe man kan dokumentere, at man er fyldt 21 år.

Cannabis må ikke ryges på offentlige områder, caféer, restauranter og lignende. I så fald bliver man straffet. Ligeså må man ikke udføre cannabis fra Colorado.

Mindre effekt end forventet

Hvad har virkningerne så været? Til stor overraskelse for såvel tilhængere som modstandere, så har effekterne/forandringerne i de fleste henseender været meget mindre end forventet.

På den negative side vil jeg fremhæve, at den konkrete forbrugeroplysning klart har været for dårlig, især vedrørende de mangfoldige spiselige produkter, med visse skadevirkninger til følge,

for eksempel forgiftnings- og trafikulykker.

Der medfølger for eksempel ikke beskrivelser af, hvor meget THC en kage eller en joint indeholder. Visse boligområder har måttet døje med ubehagelig cannabislugt fra fabrikkerne.

Pengestrømmen og dermed det økonomiske kredsløb har været stærkt vanskeliggjort af ikke at kunne gå gennem bankerne [fordi de fleste har føderale forpligtelser].

På den positive side er det interessant, at den befolkningsmæssige opbakning nu er større end nogensinde, og at der også i det politiske system, igen med guvernøren i spidsen, nu forsigtigt ytres, "at det var måske ikke så dårligt endda".

Der er ifølge de gennemførte målinger ikke sket en stigning i de mindreåriges forbrug af cannabis. Og så var den samlede omsætning (for såvel medicinsk som rekreativ cannabis) i 2015 på knapt 7 milliarder danske kroner.

En halv milliard har kunne bruges på forbedring af skoler i udsatte områder, og den anden halvdel er gået til forebyggelse af og skader ved narkotikaforbrug.

[Statskontrolleret hashsalg? »](#)

[Straf »](#)

[Kriminalitet »](#)

[Flemming Balvig »](#)

debat@altinget.dk

Prøv A: sundhed gratis i 14 dage

- Artikler
- Debat
- Politisk kalender
- Spørgsmål og svar

GRATIS PRØVEABONNEMENT

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[LinkedIn](#)

[Email](#)

[Mere...](#)

5 kommentarer [Skriv et svar ↓](#)

Pernille Karstensen

[Anmeld](#) 1 dage siden

Jamen hvad venter vi så på?

Kære forbudsbudskere, jeg håber at I kan forholde jer til disse facts. Legalisering giver færre unge brugere. Er det til at forstå? Det er muligt at cannabis kan skade nogle, men illegal cannabis skader flere.

Kenneth Ludwigs · Medicinsk cannabisbruger og dermed kriminell!

[Anmeld](#) 1 dage siden

Ikke hvis - men når!

En rettelse til professoren: - Ikke HVIS vi skal indføre statskontrolleret has OG cannabissalg - men NÅR vi skal indføre et statskontrolleret salg! Det er KUN et spørgsmål om tid... :)

Alexander · Afkriminaliser Cannabis Anmeld 1 dage siden**Ingen øgning i trafik ulykker**

Stærkt skrevet! Kunne godt tænke mig at nævne 2 ting:

Et kæmpe problem ved Colorados model er netop licens ordningen. Et gennemgående problem er ligeledes de mange staters forskellige vedtag/love, hvoraf de fleste har valgt en form for licens ordning.

Vilkårene for udstedelse af licens er afgørende for markedets indordning/funktionalitet.

Nogle steder er indført begrænsninger på antallet af licensholdere hvilket kan og allerede er set skabe monopol(er). Ligeledes kravene til en licens, nogle steder er udendørs dyrkning forbudt (ellers kan det ikke betragtes som produktion til medicinsk formål - afhængig af stat og lovgivning). - Skaber et dyrere produkt pga. Krav til indendørs faciliteter, lys osv. som igen fører andre krav med sig for at muliggøre en potentiel virksomhed - især kravet til penge.

Sidst men vigtigt.

Vil lige pointere vedrørende kontrollen af produkter (f.eks THC %) og sammenhængen der forsøges opstillet med dødelige ulykker i trafikken: Colorado har ikke set en øgning af trafikulykker, tjek tallene på statens egen hjemmeside, det er super nemt.

Men derfor er det selvfølgelig stadig vigtigt at få deklareret på produkterne, det som skrives er dog kun et potentielt scenarie og ikke udtryk for observans eller reelle skadefølger af legaliseringen.

Alexander

- Afkriminaliser Cannabis

Flemming Balvig · Professor emeritus, dr. jur. Anmeld 1 dage siden**Legalisering OG bedre forbrugeroplysning**

En af fordelene ved en reguleret legalisering er, at forbrugerne kan få bedre mulighed for at blive rådgivet og at vide, hvad det er de bruger. Det har forbløffet mig, at de forskellige legale cannabis-produkter ikke er forsynet med specielt THC-deklaration, ligesom alkohol er forsynet med en alkoholproducent. Der er i de sidste tre år forekommet uheld og ulykker, som sandsynligvis kunne være undgået, hvis man havde mere kontrol over, hvad man brugte - og var lidt mere omhyggelige med at holde specielt spiselige produkter uden for børns rækkevidde mv., men det er en lidt anden sag. Det er misforstået, når Alexander mener, at jeg giver den reguleret legalisering skylden for disse ulykker - og specielt dødsulykker (som jeg slet ikke omtaler) - man har bare, efter min mening, ikke udnyttet mulighederne i den regulerede legalisering godt nok - muligheder som man ikke har så længe cannabis er kriminaliseret.

Alexander · Afkriminaliser Cannabis Anmeld 8 timer siden**Fornemt**

Missede måske lige det med ulykker kontra dødsulykker. Ja selvfølgelig er der set konkrete eksempler på diverse ulykker, bl.a. overdoseringer og lange børnefingre.

Vi er helt enige når det kommer til forbrugersikkerhed og deklaration, og det undrer gevaldigt hvorfor politikerne skelner til at implementere f.eks. Hollandsk model (pt. Ifht. Medicinsk brug men formentlig også viderehen) som er endnu værre end de fleste staters.

Man kunne ønske de ville lave en akut afkriminalisering, og samtidigt med de forhandlinger og planer som gøres omkring medicinsk brug iværksætte en uafhængig, objektiv, overvejende (natur)videnskabelig kommission til at tilvejebringe eventuelle danske muligheder samt udfordringer.